

Răspuns la interpelarea domnului deputat Mirel Talos

Relația dintre România și Republica Ungară se bazează pe interese comune, legături strânse de prietenie și valori spirituale și culturale similare.

Situația minorităților naționale ocupă un loc important în dialogul politic dintre România și Republica Ungară, ambele state fiind preocupate de soluționarea, cu celeritate, a solicitărilor adresate de minoritățile naționale care locuiesc pe teritoriul lor.

Astfel, în temeiul Tratatului de înțelegere, cooperare și bună vecinătate dintre România și Republica Ungară, semnat la Timișoara, la 16 septembrie 1996, a fost înființat Comitetul de specialitate româno-ungar de colaborare în problemele minorităților naționale, parte a Comisiei Mixte interguvernamentale de colaborare și parteneriat activ între România și Republica Ungară.

Acesta este principalul mecanism de dezbatere a problemelor ridicate atât de minoritatea românească din Ungaria, cât și de minoritatea maghiară din România. Comitetul are ca scop propunerea de proiecte și programe de cooperare în domeniul minorităților naționale, precum și examinarea și soluționarea eventualelor situații problematice ale minorității române din Republica Ungară și ale minorității maghiare din România. Între membrii Comitetului se regăsesc reprezentanți ai tuturor instituțiilor cu responsabilități în domeniu, cât și ai minorităților naționale.

În perioada 1997-2009 s-au desfășurat șapte sesiuni de lucru ale Comitetului, fiind semnat câte un Protocol după fiecare sesiune. Protocolul fiecărei sesiuni inventariază recomandările cuprinse în protocolul anterior, modul în care acestea au fost realizate și, de asemenea, face noi recomandări pe baza analizei situației minorităților naționale din cele două țări. Aceste recomandări se adresează Guvernului României, Guvernului Republicii Ungare, respectiv ambelor Guverne.

Ultimul Protocol, negociat în perioada 2007-2009, a fost agreat la 14 iulie 2009, la București. Printre cele mai importate prevederi și care sunt recomandări pentru a fi îndeplinite de către Guvernul Ungariei se află: încurajarea folosirii limbii materne de către organele reprezentative ale minorității române din Ungaria, ridicarea statuii lui Andrei Șaguna la Jula, construirea unui centru cultural la Micherechi, alocarea de fonduri pentru reconstrucția bisericilor ortodoxe din Ungaria, înființarea unui centru de perfecționare al cadrelor didactice care predau limba română pentru minoritatea românească din Ungaria; încadrarea unui număr corespunzător de angajați în cadrul programului de limba română al radiodifuziunii ungare, asigurarea reprezentării parlamentare a minorităților naționale din Ungaria, încurajarea studierii limbii române, asigurarea de manuale școlare corespunzătoare pentru minoritatea românească din Ungaria.

În perioada următoare, va fi organizată o nouă sesiune a Comitetului de specialitate în domeniul minorităților naționale, unde vor fi ridicate și toate problemele cu care se confruntă încă minoritatea românească din Republica Ungară.

Situația minorității românești din România este urmărită constant în cadrul MAE, fiind inventariate și analizate toate situațiile problematice cu care se confruntă. Acestea sunt prezentate, în cadru bilateral, părții ungare, încercându-se găsirea de soluții comune.

Astfel, în cadrul tuturor întrevederilor bilaterale avute cu oficiali ungari în ultimul an, au fost transmise solicitările comunității românești din Ungaria și interesul nostru pentru soluționarea acestora, cât mai rapid.

De exemplu, în privința săptămânalului „Foaia Românească”, în condițiile în care au existat probleme cu finanțarea acordată de partea ungară, MAE a întreprins numeroase demersuri, atât prin intermediul unor scrisori adresate co-președintelui ungar al Comitetului pentru minorități (2 scrisori – în octombrie 2009 și octombrie 2010), cât și în cadrul vizitelor bilaterale, la nivel de secretar de stat și ministru al afacerilor externe pentru asigurarea, de către partea ungară, a unei finanțări corespunzătoare. De asemenea, partea română a asigurat o parte din fondurile necesare pentru buna funcționare a publicației, prin intermediul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

Un alt subiect ridicat constant în discuțiile cu partea ungară este problematica etno-business-ului, partea română solicitând identificarea unor soluții care să nu mai permită persoanelor care nu au nimic în comun cu minoritatea românească și care nu promovează limba și cultura românească să înființeze autoguvernări minoritare românești. Partea ungară a recunoscut existența unor probleme în acest domenii și a implementat deja o serie de măsuri care au ca scop reducerea acestui fenomen, care afectează negativ comunitatea românească din Ungaria și implicarea acestora în viața publică. Astfel, începând din 2013, statul ungar va acorda finanțări pentru instituțiile minorităților naționale (autoguvernări naționale) în funcție de numărul de persoane care și-au declarat apartenența etnică în cadrul recensământului ce urmează să fie organizat în toamna acestui an. Vom insista în continuare pentru identificarea și a altor criterii obiective, astfel încât organizațiile reprezentative ale comunității românești din Republica Ungară să fie formate din persoane care contribuie la promovarea limbii și culturii românești.

De asemenea, în contextul adoptării noii Constituții ungare și a legislației subsecvente, partea ungară a arătat că va asigura reprezentarea parlamentară a minorităților naționale și va recunoaște Episcopia Ortodoxă Română din Budapesta ca „biserică istorică”, ceea ce va asigura includerea acesteia într-un format constant de dialog cu celelalte biserici ungare și acceptarea ca partener avizat de dialog în cazul proiectelor derulate în sfera confesională. De asemenea, este posibilă valorificarea noului statut pentru punerea în discuție a solicitărilor de restituire a imobilelor și terenurilor care au fost naționalizate de statul ungar.

Vă asigurăm că MAE întreprinde toate demersurile necesare pentru a sprijini comunitatea românească din Republica Ungară în vederea soluționării tuturor problemelor acesteia.

Teodor Baconschi
Ministrul Afacerilor Externe

